

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024-2025 – Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ – ΜΟΥΣΙΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6	ΜΗ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΣΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
Γνωστικά Αντικείμενα	
• Ακουστικές Δεξιότητες 2 δ.π.	
• Θεωρία 2 δ.π.	
• Χορωδία 1 δ.π.	
• Παραδοσιακή Μουσική 1 δ.π.	

Διδακτικά εγχειρίδια - Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Ακουστικές Δεξιότητες

- Κίτσιου, Χρ. (2009). *Θεωρία της Μουσικής – Σολφέζ, Καλλιέργεια Ακουστικών Ικανοτήτων (Τεύχη Α΄, Β΄, Γ΄ + Βιβλία Καθηγητή + 3 CDs)*. Ιδιωτική Έκδοση.
- Μηνακάκης, Δ. (2014). *Εγχειρίδιο Ακουστικών Δεξιοτήτων (+MP3-CD + Τετράδιο Ασκήσεων)*. Αθήνα: Παπαρηγορίου Κ. – Νάκας Χ.
- Νικολαΐδου, Α. (2006). *Σολφέζ και Μουσική Ορθογραφία*. Λευκωσία: ΠΙ-ΥΑΠ.
- Ροζάκης, Μ. (2013). *Ο Ρυθμός στη Μουσική Τεύχος 1^ο*. Αθήνα: Φ. Νάκας.
- Ροζάκης, Μ. (2014). *Ακουστικά Μαθήματα Τεύχος 1^ο*. Αθήνα: Φ. Νάκας.
- Σταυρινίδης, Χρ. (2011). *Μουσική Ορθογραφία και Σολφέζ*. Λευκωσία: ΠΙ-ΥΑΠ.
- Cleland, K., Dobrea-Grindahl, M. (2010). *Developing Musicianship Through Aural Skills*. New York: Routledge.
- Krueger C. (2016) *Progressive Sight Singing*. USA: Oxford University Press.
- Ottman, R. W., & Rogers, N. (2013). *Music for Sight Singing*. Upper Saddle River, N.J: Pearson Prentice-Hall.
- Young, P. M. (Ed.) (2004). *Kodály Choral Method: 333 Elementary Exercises in Sight Singing*. USA: Boosey & Hawkes.
- Εκπαιδευτικό Υλικό για τα ΜΣ Γραφείου Μουσικής ΜΕ - ΥΠΑΝ.

Θεωρία

- Διαμαντής, Γ. (2013). *Η Κλασική Θεωρία της Μουσικής*. Αθήνα: Νάκας.
- Μηνακάκης, Δ. (2016). *Βασική Θεωρία της Μουσικής – Θεωρία Α΄, Β΄, Γ΄*. (Τρίτομο + CD). Αθήνα: Παπαρηγορίου Κ. – Νάκας Χ.
- Μπαλατζάνης, Κ. (1992). *Μουσική Θεωρία με Ασκήσεις και Σολφέζ*. Αθήνα: Φ. Νάκας
- Πυργιώτης, Δ. (2000). *Μουσική Θεωρία και Πρακτική*. Αθήνα: Fagotto.
- Kostka, F., Payne, D. & Almén B. (2018). *Tonal Harmony with an introduction to post-tonal music*. New York: McGraw-Hill Education.
- Εκπαιδευτικό Υλικό Γραφείου Μουσικής ΜΕ - ΥΠΑΝ.

Χορωδία

Το γνωστικό αντικείμενο της Χορωδίας αναπτύσσεται μέσα από πολλαπλές πηγές και υλικό που παρέχονται από τον/την μαέστρο/α σύμφωνα με την ηλικία και ικανότητες των χορωδών, το περιεχόμενο και ύφος μιας συναυλίας (παρτιτούρες χορωδιακών έργων και φωνητικών ασκήσεων για το μάθημα, ψηφιοποιημένες παρτιτούρες, υλικό ακροάσεων κλπ.)

- DeVenney, D. (2010): *Conducting Choirs – Set*. Roger Dean Publ Co.
- Roe, P.F. (1983). *Choral Music Education*. (Second Edition). North Texas: Waveland Press, INC.
- Scherchen, H. (1989). *Εγχειρίδιο Διευθύνσεως Ορχήστρας*. Μπφρ. Κ. Νάσος. Αθήνα: Νάσος.
- Κερετζή, Α. (2004). *Διεύθυνση Χορωδίας: Πρώτες Βοήθειες*. Αθήνα: Orpheus.
- Μανιάτης, Τ. (2004). *Η Τέχνη της Χορωδίας*. Αθήνα: Φ. Νάκας
- Τσιμούρη, Χ. (2004). *Αναπτύσσοντας Πολύπλευρες Μεθόδους Χορωδιακής Διδασκαλίας*. Αθήνα.

Παραδοσιακή Μουσική

- Μπασλής, Ν. Γ. (2014). 'Φωτίζει με τη δική του οπτική τις διάφορες όψεις του δημοτικού τραγουδιού. *Νέα Παιδεία*, 149.
- Ντζούφρας, Θ. (2012). *Τα παραδοσιακά τραγούδια μας*. Αθήνα: Καψάσκη Μελωδία.
- Πολίτης, Α. (2010). *Το δημοτικό τραγούδι*. Ηράκλειο Κρήτης: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Πολίτης, Α. (2014). 'Μια κοινωνία που τραγουδούσε διαρκώς.' *Νέα Εστία*, 1861.
- Πολυκανδριώτης, Θ. (2009): *Λαϊκή Αρμονία*. Αθήνα: Φ. Νάκας.

Υλικά και μέσα που θα χρησιμοποιήσουν οι μαθητές/μαθήτριες κατά τη διδασκαλία του μαθήματος

Για όλα τα γνωστικά αντικείμενα:

- Μουσικά όργανα (*ιδιαίτερα συστήνεται η χρήση των keyboards στις ΑΔ*), ατομικά μουσικά όργανα, μουσικά όργανα τάξης, και Μουσική Τεχνολογία (διατίθενται στις σχολικές μονάδες συμπεριλαμβανομένων tablets)
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής με κάρτα ήχου και κάρτα γραφικών, συνδεδεμένος με διαδραστικό πίνακα ή βιντεοπροβολέα (διατίθενται στις σχολικές μονάδες). Ηχεία καλής ποιότητας.
- Καθίσματα άνετα

Επιπρόσθετα για τη Χορωδία:

- Μουσικά Όργανα (Πιάνο / ηλεκτρικό πιάνο)
- Διαपाσών
- Υλικά βιωματικών δραστηριοτήτων (Όργανα τάξης, καθρέφτης, μαξιλάρια, μοκέτα, στρώματα, υφάσματα, μπάλα, και άλλα)

Επιπρόσθετα για την Παραδοσιακή Μουσική:

- Παραδοσιακά Όργανα (λαούτο, σαντούρι, λύρα, ταμπουτσιά, πιθκιαύλι, παραδοσιακό βιολί, κλαρίνο κλπ.)

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ (ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ)

Το μάθημα της Μουσικής στην Α' Γυμνασίου αποτελεί ομοιόμορφη συνέχεια των προηγούμενων τάξεων / βαθμίδων, καθώς διέπεται από την ίδια φιλοσοφία για τη μουσική εκπαίδευση και αντίστοιχες παιδαγωγικές προσεγγίσεις. Η άρτια και πολυσχιδής προσέγγιση της διδασκαλίας του μαθήματος, καθιστά –όσους/ες μαθητές/μαθήτριες το επιθυμούν- ικανούς/ές να προχωρήσουν για μουσικές σπουδές σε πανεπιστημιακό επίπεδο με την αποφοίτησή τους.

Γενικός Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η ανάπτυξη των μαθητών/μαθητριών σε ολοκληρωμένους/ες μουσικούς, μέσα από μια ολιστική μουσική εκπαίδευση, η οποία στηρίζεται στη θεωρία και πράξη της μουσικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μουσική κατανόηση και επικοινωνία του/της μαθητή/μαθήτριας καθώς ακούει, αναπαράγει, καταγράφει, τραγουδά, εκτελεί και δημιουργεί μουσική. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται μέσα από την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μουσικού γραμματισμού, ενεργητικής ακρόασης, εκτέλεσης και ανάλυσης. Επιπρόσθετα, δίνεται έμφαση στην απόκτηση θετικών στάσεων και κατάλληλων συμπεριφορών οι οποίες συνάδουν με την ταυτότητα ενός μουσικού.

Ειδικότερα, ο σκοπός του κάθε αντικειμένου περιγράφεται ως ακολούθως:

Σκοπός του αντικειμένου των *Ακουστικών Δεξιοτήτων* είναι η ανάπτυξη της ακουστικής αντίληψης των μαθητών, μέσα από το σολφέζ, τη μεταγραφή, την εκτέλεση, τη μουσική ορθογραφία (dictée), κ.ά.

Το αντικείμενο της *Θεωρίας* αναφέρεται στη γνώση των βασικών όρων, συμβόλων, εννοιών και λειτουργιών της μουσικής θεωρίας. Σκοπός της διδασκαλίας του αντικειμένου είναι να καλλιεργήσει τις δεξιότητες των μαθητών/μαθητριών στην αναγνώριση και κατανόηση των θεμελιωδών στοιχείων που διαμορφώνουν τον μουσικό ήχο (ρυθμός, νότες, έκφραση), των σχέσεων που αναπτύσσονται ανάμεσα στις μουσικές νότες (διαστήματα, κλίμακες, συγχορδίες) και των κανόνων της δυτικής μουσικής σημειογραφίας, στον χειρισμό του μουσικού υλικού συνειδητά και στοχευμένα, μέσω ανάλυσης μικρών παραδειγμάτων από ένα ευρύ ρεπερτόριο γνωστών μουσικών έργων. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται ώστε η εκτέλεση και η εσωτερική ακοή να χρησιμοποιούνται από τον/τη μαθητή/μαθήτρια ως εργαλεία και μόνιμες μαθησιακές λειτουργίες για την κατανόηση της θεωρίας της μουσικής.

Σκοπός του αντικειμένου της *Χορωδίας* αποτελεί η διδασκαλία τεχνικών καλλιέργειας της φωνής και της ακοής μέσα από τη χορωδιακή εμπειρία με τη χρήση σύγχρονων παιδαγωγικών μεθόδων. Το μάθημα έχει κυρίως πρακτικό και δευτερευόντως θεωρητικό χαρακτήρα. Αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της επαφής των μαθητών/μαθητριών με τη μουσική μέσα από το φυσικό όργανο της ανθρώπινης φωνής και στην κατανόηση του πλούτου που αυτό εμπεριέχει ως μέσο έκφρασης και δημιουργίας. Σημειώνεται ότι τα γνωστικά αντικείμενα της χορωδίας αναπτύσσεται συνεπικουρικά με τα άλλα γνωστικά αντικείμενα της αρμονίας και των ακουστικών.

Τέλος, σκοπός του γνωστικού αντικειμένου της *Παραδοσιακής Μουσικής* είναι, μέσω της εκμάθησης διαφόρων παραδοσιακών μουσικών οργάνων και επιλεγμένου φωνητικού ρεπερτορίου από διάφορα μέρη της Κύπρου, Ελλάδας, Μ. Ασίας κ.α. και άλλων φυλών, να εισάγει τον/τη μαθητή/μαθήτρια στην παραδοσιακή μουσική, σε ένα καινούργιο κόσμο από όργανα, ήχους, μουσικά διαστήματα, ρυθμούς, μουσικές συμπεριφορές και νοοτροπίες και να εκτιμήσει την αξία της. Ο/Η μαθητής/μαθήτρια θα έχει την ευκαιρία να γνωρίσει τον μεγάλο θησαυρό, τόσο του γραπτού όσο και του προφορικού πολιτισμού της παραδοσιακής μουσικής. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα ορίζεται σε τέσσερα επίπεδα που αντιστοιχούν σε δύο επίπεδα στην Α' και Β' Γυμνασίου. Σε κάθε επίπεδο υπάρχει δεξαμενή από μουσικά κομμάτια από τα οποία ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει και διδάσκει κατά την κρίση του/της και την ικανότητα και επιμέλεια του/της μαθητή/μαθήτριας.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ)

Μέσω του μαθήματος οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση να:

1. ακολουθούν διαδικασίες μουσικού γραμματισμού, ώστε να κατανοούν τα στοιχεία της μουσικής.
2. αποκτήσουν δεξιότητες μουσικής δημιουργίας, που αφορούν -κυρίως- στον αυτοσχεδιασμό και τη σύνθεση, στο πρότυπο προσεγγίσεων προγενέστερων δημιουργών της θεωρίας.
3. αναπτύξουν τις ακουστικές τους δεξιότητες, ώστε να εντοπίζουν ακουστικά στοιχεία της μουσικής και να ανταποκρίνονται σε αυτά με μουσικό τρόπο.
4. αναπτύξουν δεξιότητες χορωδιακού τραγουδιού προκειμένου να τις χρησιμοποιούν για την κατανόηση της μουσικής.
5. γνωρίσουν τη φωνή τους ως μουσικό όργανο με άπειρες εκφραστικές ικανότητες.
6. αναπτύξουν κατάλληλες τεχνικές φωνητικής εκτέλεσης.
7. μπορούν να ελέγχουν το τονικό ύψος, το ρυθμό, τα εκφραστικά μέσα και την ένταση της φωνής τους.
8. αναπτύξουν επαρκώς τις ακουστικές τους δεξιότητες ειδικά σε σχέση με τις ιδιαίτερες συνθήκες του χορωδιακού συνόλου.
9. αναπτύξουν την εσωτερική τους ακοή.
10. αναπτύξουν επαρκώς την αισθητική και αισθητηριακή τους αγωγή.
11. αναγνωρίζουν τη σημειογραφία της χορωδιακής παρτιτούρας.
12. χρησιμοποιούν το σώμα τους ως ηχείο και να μάθουν να εκφράζονται μέσα από αυτό.
13. γνωρίσουν ποικίλα μουσικά ακούσματα από διάφορα είδη, στυλ και πολιτισμούς.
14. καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη και τη μουσική τους αντίληψη (στο επίπεδο του πλαισίου αυτού) μέσα από τα εκάστοτε μουσικά παραδείγματα διαφορετικών μουσικών ειδών και στυλ.
15. αποκτήσουν σχετικό έλεγχο της σκηνικής τους παρουσίας και να είναι σε θέση να τη χρησιμοποιούν ως εκφραστικό μέσο, αποκτήσουν δεξιότητες μουσικής δημιουργίας, που αφορούν -κυρίως- στην εκτέλεση, τον αυτοσχεδιασμό και τη σύνθεση, στο πρότυπο προσεγγίσεων προγενέστερων δημιουργών.
16. αναπτύξουν την ατομική τους μουσική ταυτότητα προκειμένου να προχωρήσουν σε πανεπιστημιακές σπουδές με απώτερο στόχο την επαγγελματική τους αποκατάσταση ή/και την πολύπλευρη ανάπτυξη του τόπου τους.
17. αναπτύξουν αυτοεκτίμηση, αυτοπεποίθηση, συναισθηματική ωριμότητα αλλά και αίσθηση συνεργατικότητας, πειθαρχίας και αλληλεγγύης.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

(με σειρά διδασκαλίας)

ΑΚΟΥΣΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ**ο Ρυθμός**

- Μετρικός οπλισμός: όπως και στο α' τετράμηνο. 3/8, 6/8
- Αξίες/παύσεις/ρυθμικά σχήματα/φαινόμενα: όπως και στο α' τετράμηνο,

-Ρυθμική αγωγή: Largo, Presto

ο Μελωδία

- Διαστήματα: όπως και στο α' τετράμηνο, 2μ (με φυσικούς φθόγγους και αλλοιώσεις (δίεση (#) και ύφεση (b)), 6μ, 6M
- Κλίμακες: όπως και στο α' τετράμηνο, Φα μείζονα, λα ελάσσονα αρμονική (τριημιτόνιο 6 – 7#), μι ελάσσονα φυσική και αρμονική, ρε ελάσσονα φυσική και αρμονική

ο Αρμονία

- Αρμονικά διαστήματα: όπως το α' τετράμηνο, 4K, 2μ, 2M
- Συγχορδίες (μείζονες- ελάσσονες: Τονική συγχορδία I/i και αρπίσματά τους στις κλίμακες ΝΤΟ, ΣΟΛ, ΦΑ και λα, μι, ρε, αντίστοιχα)

ΘΕΩΡΙΑ**ο Ρυθμός**

- Μετρικός οπλισμός: όπως και στο α' τετράμηνο. 3/8, 6/8
- Αξίες/παύσεις/ρυθμικά σχήματα/φαινόμενα: όπως και στο α' τετράμηνο,

ο Μελωδία

- Φθόγγοι: σολ με 2^η βοηθητική γραμμή κάτω από το πεντάγραμμο, αλλοιώσεις (δίεση (#), ύφεση (b), αναίρεση, εναρμόνιοι φθόγγοι)

Μείζονες και ελάσσονες Κλίμακες μέχρι 2 # / b

ΝΤΟ (0# / b)	λα
ΣΟΛ (1#)	μι
ΦΑ (1b)	ρε
ΡΕ (2#)	σι
ΣΙb (2b)	σολ

- Σχετικές Κλίμακες

- Ομώνυμες κλίμακες (ΣΟΛ/σολ και ΡΕ/ρε)

Τονική συγχορδία στην αρχή (αν υπάρχει) και στο τέλος της μελωδίας

ο **Αρμονία**

- Αρμονικά διαστήματα: όπως το α' τετράμηνο, 4Κ, 2μ, 2Μ

- Συγχορδίες (μείζονες- ελάσσονες: Τονική συγχορδία I/i , Δεσπόζουσα συγχορδία V και αρπίσματα τους στις κλίμακες ΝΤΟ, ΣΟΛ, ΦΑ και λα, μι, ρε, αντίστοιχα)

ο **Έκφραση**

Όπως και στο α' τετράμηνο.

• Ένταση: *ff - pp* , *mf – mp*, *crescendo-decrescendo* (σήμανση)

• Άρθρωση: *τονισμός*, *marcato* (σήμανση)

• *Espressivo*

***Σημείωση:** όλα τα πιο πάνω διδάσκονται βιωματικά μέσα από το τραγούδι και τη μουσική εκτέλεση, τον αυτοσχεδιασμό/σύνθεση και τη μουσική ακρόαση με μικρά μουσικά παραδείγματα από διαφορετικά μουσικά είδη, στυλ και πολιτισμούς

ΧΟΡΩΔΙΑ

1. Ανατομία/Φυσιολογία φωνητικού συστήματος

- ο Μέρη φωνητικού και αναπνευστικού συστήματος
- ο Παραγωγή της φωνής
- ο Έκταση φωνών και κατάταξη φωνών στη χορωδία
- ο Μεταφώνηση

2. Φωνητική τεχνική

- ο Στάση σώματος
- ο Αναπνοή
- ο Λειτουργία φωνητικών χορδών
- ο Είδη φωνητικής τοποθέτησης
- ο Χορωδιακή άρθρωση
- ο Ποιότητα ήχου
- ο Υγιεινή της φωνής

3. Σωματικό και φωνητικό ζέσταμα

- ο Πρόσωπο, σώμα, αναπνοή
- ο Τοποθέτηση φωνής
- ο Φωνήεντα, έκταση, ευελιξία, σύμφωνα κ.λπ.
- ο Ορθό τονικό ύψος

4. Καλλιτεχνική έκφραση

- ο Εκφραστικά σύμβολα
- ο Σύνδεση λόγου και μουσικής
- ο Τονισμοί
- ο Ερμηνεία

- Μελωδικές και ρυθμικές ασκήσεις

5. Σκηνική παρουσία

- Διατάξεις χορωδιών
- Είσοδος-έξοδος χορωδιών και μαέστρου
- Οπτική επαφή με μαέστρο
- Στάση σώματος/σωματική έκφραση/ θεατρικότητα/εκφραστικότητα
- Ενδυμασία
- Δόσιμο τόνου
- Ψυχολογία

6. Είδη χορωδιακών συνόλων και έργων

- Παιδική, μικτή, όμοιων φωνών, δωματίου κ.λπ.
- A capella, έργα με συνοδεία, ομοφωνικά έργα, κανόνας, έργα με αντίστιξη ή μίμηση κ.λπ.

7. Χορωδιακό ρεπερτόριο

Ο/Η μαέστρος/α υποχρεούται να διδάξει τα έργα που συν-αποφασίζονται στην αρχή του τετραμήνου,

καθώς και δύο έργα που περιλαμβάνονται στις δοθείσες δεξαμενές (ένα ελληνόφωνο και ένα ξενόφωνο)

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ**Περιοχές:**

- Αρμενία, Βαλκάνια, Δωδεκάνησα, Επτάνησα, Ήπειρος, Ικαρία, Κρήτη, Κύπρος, Μακεδονία, Μικρά Ασία, Πελοπόννησος

Ρυθμοί:

- 3/4, Ζωναράδικο 6/8, Καλαματιανός, Κρητικός Συρτός, Μπάλος, Συρτός, Τσάμικος, Χασάπικο, Χασαποσέρβικο, 9/8

Όργανα:

- Όργανα περιοχής ανάλογα με το μάθημα

Ρεπερτόριο:

- Μικρά Ασία
 - Από ξένο τόπο
 - Τζιβαέρι
- Μακεδονία
 - Μήλο μου Κόκκινο (Καλαματιανός, Ήχος Δ', Μακάμ Ραστ)
 - Απάνω στην Τριανταφυλλιά (7/8)
- Νησιά (Δωδεκάνησα, Βορειοανατολικό Αιγαίο)
 - Μαζεμένος (Μυτιλήνη-Λέσβος)
 - Μεσ του Αιγαίου
 - Εστολίσαν το σπερβέρι
 - Θαλασσάκι μου (αμυγδαλάκι τσάκισα)
- Κύπρος
 - Το γιασεμί
 - Αγάπησα την που καρκιάς (7/8)
 - Τ' Αϊ Γιωρκού

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΓΡΑΠΤΗ

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ)

ΜΟΡΦΗ

ΜΟΡΦΗ

Ένα (1) γραπτό διαγώνισμα (40')
κατά τη διάρκεια του τετραμήνου στις ΑΔ και στη Θεωρία
και δύο (2) σύντομες γραπτές ασκήσεις στη Χορωδία και
στην Παραδοσιακή Μουσική αντίστοιχα.

**Βαρύτητα Γνωστικών Αντικειμένων και
Μέρη Διαγωνίσματος Τετραμήνου****Μέρος Α': Ακουστικό Μέρος**

- Ακουστικές Δεξιότητες 30%

Μέρος Β': Γραπτό Μέρος

- Θεωρία 40%

Δύο γραπτές ασκήσεις μέχρι 20 λεπτά στα μαθήματα:

- Χορωδία * 15%
- Παραδοσιακή Μουσική** 15%

* Στη γραπτή άσκηση της Χορωδίας θα περιλαμβάνονται ερωτήσεις πάνω στη Διάταξη χορωδίας, έκταση φωνής και ταξινόμηση φωνών (SATB), Μορφή, Είδος, Τονικότητα, Υφή, Κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο κ.α. που αφορά το υποχρεωτικό έργο που διδάσκεται την εκάστοτε σχολική χρονιά.

**Στη γραπτή άσκηση της Παραδοσιακής Μουσικής θα περιλαμβάνονται ερωτήσεις που έχουν σχέση με το ρεπερτόριο της κάθε περιοχής, όπως, π.χ. τη Μορφή, τους Ρυθμούς, τα Μουσικά Όργανα, το Κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο κ.α. που αφορούν τα συγκεκριμένα έργα που διδάσκονται το εκάστοτε τετράμηνο.

i. Συμμετοχή μαθητή/τριας στην τάξη ή/και στο εργαστήριο

Αξιολογητέα: ΔΕΕ

Επίσης: η προσπάθεια, συνέπεια, συμμετοχή, ενδιαφέρον, πρωτοβουλίες κλπ.

• Εργαλεία Αξιολόγησης:

- από τον/ την εκπαιδευτικό: παιδαγωγικό ημερολόγιο με περιγραφικές παρατηρήσεις και σχόλια στη βάση διαβαθμισμένων κριτηρίων (ρούμπρικες) και κλιμάκων ελέγχου (checklists), φύλλα εργασίας κλπ.
- από τον/τη μαθητή/τρια: αυτο- και ετερο-αξιολόγηση, αναστοχαστικό ημερολόγιο στη βάση κριτηρίων

ii. Κατ' οίκον εργασία

δίνεται για εμπέδωση των διδακτέων όπου κι εφόσον χρειαστεί, αλλά και ως προετοιμασία για σύντομες ασκήσεις

**iii. Σύντομες ασκήσεις στην τάξη
Επεξήγηση**

Φυλλάδιο Αυτοαξιολόγησης, Ετεροαξιολόγησης, Φύλλο Εργασίας, Φύλλο Ακρόασης, ομαδική ερευνητική εργασία για το ιστορικό και πολιτισμικό υπόβαθρο των διδασκόμενων έργων / τραγουδιών κλπ.

iv. Δραστηριότητες διάκρισης ή/και εθελοντική εργασία που σχετίζονται με το μάθημα πέραν της διδασκαλίας στην τάξη

- *Αξιολογητέα:* συμμετοχή σε δράσεις (ενδοσχολικές ή και εξωσχολικές: χορωδία, ορχήστρα, διαγωνισμοί και εκδηλώσεις όπως το φεστιβάλ Μάριος Τόκας-Κώστας Μόντης, ο διαγωνισμός διαφήμισης, θεατρική παράσταση κλπ.), η προσωπική ενασχόληση με τη μουσική κ.ά.
- *Μέθοδοι/Τρόποι Αξιολόγησης:*
 - από τον/ την εκπαιδευτικό: σημειώσεις στο παιδαγωγικό ημερολόγιο. Παρουσιολόγιο.
 - από τον/ τη μαθητή/τρια: συλλογή στοιχείων: διακρίσεις, διπλώματα, έπαινοι, βραβεία, κλπ.